

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВА

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	другий (магістр)
Кафедра	Реставрації та експертизи творів мистецтва	Рік навчання	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	Семестр	3

КОПЮВАННЯ ОЛІЙНОГО ЖИВОПІСУ

Семестр 3

Викладач	Кішкурно Олена Петрівна
E-mail	kishkurno76@gmail.com
Заняття	Понеділок 09:00-12:20, дистанційно
Адреса	к. 407, поверх 4, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	057 706-03-50 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — КТ); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, pdf, ілюстрації* — *jpeg, tiff*.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна має обов'язкові передумови для вивчення.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word. Папір ватман, папір крафт, гумка для стирання, олівці графітові, вугілля деревне, крейда, сепія, сангіна тощо. Дерев'яна іконна дошка зі шпонками, глютиновий клей, крейда, жовткова емульсія, темперні пігменти, пензлі розмірів 10,6,1,0.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні вказівки, література, альбоми репродукцій. Матеріал дисципліни ґрунтується на численних наукових джерелах вітчизняного та зарубіжного походження, публікаціях з теорії та практики у тому числі на, методичних підбірках кафедри РЕТМ ХДАДМ.

Базова література

1. Виннер А. В. Как пользоваться темперой. – М.: Искусство, 1951. – 70 с.
2. Виннер А. Фресковая и темперная живопись. Вып. III Материалы и техника станковой темперной живописи. Ч. 1. Темпера, основания и грунты. – М-Л.: Искусство, 1948. – 99 с.
3. Виннер А. Фресковая и темперная живопись. Вып. III Материалы и техника станковой темперной живописи. Ч. 2. Краски, высыхание красок темперы. – М-Л.: Искусство, 1948. – 92 с.
4. Иулиания (Соколова) монахиня. Труд иконописца. – Свято-Троицкая Сергиева Лавра, 1998. – 221 с.
5. Киплик Д.И. Техника живописи. – М.: Сварог и К, 1998. – 503 с.
6. Сланский Б. Техника живописи. Живописные материалы. – М.: АХ СССР, 1962. – 378 с.
7. Шуліка В.В. Методичні рекомендації «Мінеральні фарби темперного живопису». – Харків: ХДАДМ, 2004. – 49 с.
8. Шуліка В.В. Методичні рекомендації «Органічні барвники темперного живопису». – Харків: ХДАДМ, 2005. – 56 с.
9. Яковлева А. И. Метод средневековой живописи // Древнерусское искусство. Балканы, Русь. – Спб.: 1998. – С. 82-94.

Допоміжна література

1. Алексеев-Алюрви Ю. В. Краски старых мастеров от античности до конца XIX в. – М.: 2000. – 160 с.
2. Алексеев-Алюрви Ю. В. Красочное сырье и краски, используемые в живописи. Анализ и описание природного минерального и органического сырья, рецепты приготовления красок. – М.: Грааль, 2000. – 306 с.
3. Виннер А. В. Как пользоваться темперой. – М.: Искусство, 1951. – 70 с.
4. Виннер А. Фресковая и темперная живопись. Вып. III Материалы и техника станковой темперной живописи. Ч. 1. Темпера, основания и грунты. – М-Л.: Искусство, 1948. – 99 с.
5. Виннер А. Фресковая и темперная живопись. Вып. III Материалы и техника станковой темперной живописи. Ч. 2. Краски, высыхание красок темперы. – М-Л.: Искусство, 1948. – 92 с.
6. Иулиания (Соколова) монахиня. Труд иконописца. – Свято-Троицкая Сергиева Лавра, 1998. – 221 с.
7. Киплик Д.И. Техника живописи. – М.: Сварог и К, 1998. – 503 с.
8. Леонтовский А. М. Технология живописных материалов. – М-Л.: Искусство, 1949. – 220 с.
9. Лоханько В. Є. Художні матеріали і техніка живопису. – Х.: Мистецтво, 1938. – 187 с.
10. Лоханько Ф. П. Флорова Т. І. Художні Матеріали: Техніка Живопису. – К.: Держ. видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1960. – 142 с.

11. Рестаурация икон. Методические рекомендации. – М.: Всероссийский художественный научно-реставрационный центр им. И. Э. Грабаря., 1993. – 234 с.
12. Рыбников А. А. Техника масляной живописи. – М.: Издание Всекохудожника, 1933. – 73 с.
13. Сланский Б. Техника живописи. Живописные материалы. – М.: АХ СССР, 1962. – 378 с.
14. Технология, исследование и хранение произведений станковой и настенной живописи /под ред. Ю. И. Гренберга – М.: Изобразительное искусство, 1987. – 346 с.
15. Фармаковский М.В. Акварель. Ее техника, реставрация и консервация. – Л.: Государственный русский музей, 1950. – 260 с.
16. Яковлева А. И. Метод средневековой живописи //Древнерусское искусство Балканы, Русь. – Спб.: 1998. – С. 82-94.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета дисципліни «Копія живописного твору» є опанування та вмiле використання у реставраційній практиці великого спектру художніх матеріалів, технічних прийомів та засобів, характерних для різних епох, шкіл, напрямків та окремих майстрів мистецтва.

До головних задач курсу належить вивчення студентами структурних та стильових особливостей живопису та набуття практичних навичок з підготовки необхідних технічних матеріалів для роботи: основи, ґрунту, колористичного строю палітри, лаку, тощо. Згідно з програмою за період навчання студент повинен освоїти найбільш типові системи техніко-технологічного побудування фарбового шару, який склався у темперному живопису на різних етапах його розвитку

Завдання виконання копії ікони, складної в композиційному та технічному відношенні.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності:

1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.
2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.
3. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.
4. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень.
5. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.
6. Здатність до організації та проведення науково-дослідної роботи у різних аспектах (історичний, теоретичний, практичний).
7. Здатність до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації культурно-мистецьких феноменів і процесів.
8. Здатність володіти категоріальним апаратом, методологією сучасного мистецтвознавчого аналізу стилістичних течій та художніх творів; науковими принципами експертизи творів образотворчого мистецтва.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна вивчається протягом двох семестрів 1-го курсу (6 кредитів ECTS, 180 навчальних години, в тому числі 45 годин — аудиторні заняття та 135 години — самостійні). Всього курс має 4 модулі та 9 тем.

1 СЕМЕСТР

Модуль 1

Тема 1. Виконання графічного аналізу композиції та іконного зображення вибраного зразку.

Тема 2. Виконання картону.

Модуль 2

Тема 3. Підготовка матеріалів для копіювання: основи, левкасу, фарб.

Тема 4. Аналіз іконографії та техніки і технології вибраного зразку.

Тема 5. Перенесення малюнку з картону на левкас, виконання граф'ї.

Тема 6. Розкриття основних кольорів ікони, виконання опису.

2 СЕМЕСТР

Модуль 3

Тема 7. Виконання доличного письма.

Модуль 4

Тема 8. Виконання личного письма.

Тема 9: Виконання опушу та надписів. Покриття захисним шаром.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом практичних занять. Самостійна робота спрямована на закріплення отриманих результатів та підготовку матеріалів для копіювання (основа, левкас, фарби тощо). Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, виконання практичних завдань.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі *екзаменаційного перегляду*. Передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних модульних переглядів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. За необхідності аспірант має спитати дозволу вийти з аудиторії (окрім заліку). Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–20
2	Поточний контроль	0–20
3	Поточний контроль	0–20
4	Поточний контроль	0–40
Всього балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Розширив роботу до рівня тез до конференції. Подача акуратна, без помилок
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	16	36	Аспірант в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–15	32–35	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	22–31	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	4–7	10–21	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).

	0	0	Пропуск рубіжного контролю
--	---	---	----------------------------

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність аспіранта під час семінарських занять (3), виступ на конференції або публікацію статті за темою дослідження, виконані в межах дисципліни (5–8), а також участь у житті групи (1–3). Максимальна кількість балів: 10.